

Zápis ze zasedání Výboru pro práva cizinců

ze dne 19. dubna 2016

Přítomni: M. Faltová (předsedkyně), M. Čaněk, P. Čížinský, H. Dluhošová, H. Frýdová, V. Honusková, Y. Leontiyeva, P. Pořízek, E. Flídrová (zást. L. Janků), K. Štěpánková, E. Dohnalová (zást. M. Volynsky), V. Günter, H. Rögnerová, H. Franková

Omluveni: J. Sosna

Hosté: V. Jirouš (MV), K. Kalibová (InIustitia), J. Karešová (MZV), A. Kelin (Rada vlády pro národnostní menšiny), A. Kittl (MV), J. Kříž (MZdr), K. Kučerová (MPO), R. Lang (MPSV), M. Lisý (MV), P. Müllerová (Charita), P. Novák (MV), D. Nový (MZV), U. H. Pham (Rada vlády pro národnostní menšiny), G. Pikorová (MPSV), M. Pokorná (MV), J. Potměšil (MV), B. Rajčinec (Rada vlády pro národnostní menšiny), A. Zpěvák (InBáze)

Sekretariát: K. Studecká (tajemnice)

PROGRAM:

- 1. Zahájení**
- 2. Visapoint, pilotní projekt: Zvláštní postupy pro zaměstnance z Ukrajiny**
- 3. Analýza sankční směrnice**
- 4. Starobní důchody azylantů**
- 5. Novelu zákona o pobytu cizinců**
- 6. Relokace a přesídlení, integrace (KIC a SIP)**
- 7. Projevy nenávisti vůči cizincům a organizacím/institucím/dobrovolníkům pracujícím s cizinci**
- 8. Různé**

1. Zahájení

Zasedání zahájila předsedkyně M. Faltová, přítomno bylo 14 členů Výboru, příp. jejich zástupců. V úvodu zasedání se s Výborem rozloučila tajemnice a poděkovala za spolupráci. Předsedkyně následně ve Výboru přivítala novou členku H. Frankovou (OPU) a vyslovila apel na Ministra pro lidská práva a jeho resort, aby byl urychleně jmenován nový tajemník/nová tajemnice Výboru pro práva cizinců.

Tajemnice informovala Výbor o tom, že vláda dne 11. 4. 2016 schválila podnět Výboru ze září 2015, ovšem na základě připomínky MV byl z podnětu vyškrtnut úkol Ministerstvu vnitra, aby v detenčních zařízeních byly zajištěny důstojné podmínky a v případě že zajištěny nejsou, aby byly osoby zajištěné v nedůstojných podmínkách propuštěny. Druhý podnět Výboru týkající se dětí v detencích byl vládou zamítnut.

V úvodu bylo dále otevřeno téma Úmluvy Mezinárodní organizace práce č. 189 o pracovnících v cizí domácnosti. Bylo uvedeno, že Rada vlády pro rovnost žen a mužů na svém zasedání dne 8. 4. 2016 schválila usnesení, kterým vyzvala vládu ČR k přípravě ratifikace této mezinárodní úmluvy. Předsedkyně navrhla, aby Výbor usnesením podpořil Radu vlády pro rovnost žen a mužů s tím, že o tomto usnesení by bylo hlasováno per rollam.

K tomuto se vyjádřila K. Štěpánková, která uvedla, že chce doplnit pro informaci Výboru nějaká fakta. Sdělila, že jsou zde dva problémy, jeden je technický a jeden věcný. Technický problém je ten, že je komplikované u těchto pracovníků, resp. především pracovníc řešit otázku evidence pracovní doby. Na tento problém navazuje otázka, jak mají být odměňovány, zda např. v rámci pohotovostního režimu. Druhá technická věc je, že před rokem a půl se tento problém týkal asi 30 lidí, tak aby bylo jasné, že se problém dotýká pouze několika desítek osob. Avšak největší problém je ten, že naše právní normy nejsou přizpůsobeny na to, aby porušily nedotknutelnost obydlí, a tudíž nemůže dojít k uplatňování kontrolních mechanismů obsažených v Úmluvě. Pokud bychom chtěli trvat na ratifikaci Úmluvy, nejprve bychom tyto problémy měli vyřešit ve vnitrostátním právu, výzva k ratifikaci v podstatě směřuje k omezení domovní svobody.

Na to reagovala předsedkyně, která uvedla, že nechce nyní otevírat debatu k tomuto tématu, ale že její názor je zcela odlišný. Předsedkyně doplnila, že Sdružení pro integraci a migraci ve spolupráci s CERGE provádělo výzkum v oblasti postavení žen migrantek pracujících v cizí domácnosti, z něhož vyplynulo, že legálně zaměstnaných cizinek je opravdu málo, ale je to ve skutečnosti široká skupina migrantek, které se v této oblasti pohybují, a zároveň se problém netýká pouze cizinek či cizinců, problém se může týkat také občanek či občanů ČR.

H. Dluhošová požádala o zaslání znění celé Úmluvy.

Závěr: K hlasování per rollam bude rozeslán návrh usnesení Výboru, kterým by Výbor podpořil usnesení Rady vlády pro rovnost žen a mužů.

(Přílohy – znění Úmluvy, Usnesení Rady pro rovnost žen a mužů a podnět Výboru pro sladění pracovního, soukromého a rodinného života)

2. Visapoint, pilotní projekt: Zvláštní postupy pro zaměstnance z Ukrajiny

Předsedkyně přivítala k tomuto bodu hosty z MZV a Rady vlády pro národnostní menšiny.

V druhém bodě zasedání Výboru byla otevřena problematika systému VISAPOINT. Problém představil A. Kelin (Rada vlády pro národnostní menšiny), který vyjádřil překvapení nad tím, že Výbor se tímto tématem zabýval už dříve, ovšem dosud bez výsledků. A. Kelin otevřel téma ukrajinské mafie a předložil ukázky screen shotů z ruskojazyčných stránek, ze kterých vyplývá, že problém stále trvá a běžnou cestou skrz VISAPOINT se prakticky nedá přihlásit. Objevují se různé nabídky zprostředkovatelských služeb, přičemž ceny pro studenty se pohybují kolem 500-600 dolarů, jinak běžně 1000 dolarů, 800 euro. Tyto stránky se prezentují jako humánní, kdy vyzývají potenciální žadatele, aby se nepokoušeli ztrácet nervy nad systémem VISAPOINT. A. Kelin uvedl, že to podle něj není dobrá vizitka ČR, obzvlášť když Kreml pořád poukazuje na to, že západ je prohnitý korupcí.

A. Kelin předložil článek, ze kterého vyplývá, že když byl systém VISAPOINT v roce 2007 spuštěn, bylo na Ukrajině nabráno asi 31 tisíc žádostí a dnes se vyřizují 3 až 4 tisíce. Dále uvedl případ studentky, které na ZÚ náhodou zaslechla, že systém bude otevřen v určitý čas, což je zřejmě nezveřejněný termín, který se možná zveřejňuje pouze spřáteleným zprostředkovatelům. Studentka se běžela přihlásit do nejbližší internetové kavárny a získala ve VISAPOINTU termín.

Systém je podle něj nastaven špatně. Dále se dozvěděl o tom, že konzuláty zastavili spolupráci s cestovními kancelářemi a outsourcovali agendu do nadnárodní společnosti VFS Global. Jedná se o placenou službu, ovšem funguje dobře. Podle něj je třeba situaci sledovat, aby nedocházelo k další korupci i v rámci tohoto outsourcingu.

A. Kelin tedy jako návrh zlepšení současné situace uvedl nezávislý monitoring situace včetně zpřístupňování dat o vytíženosti systému od MZV a dalších statistik. Dále požádal o nějaký návrh na zlepšení situace.

Dále se k věci vyjádřil D. Nový (MZV), který uvedl, že VISAPOINT funguje asi ve 30 zemích a s výjimkou asi tří zemí funguje zcela spolehlivě. Je komfortní pro žadatele i pro zastupitelský úřad, který tak nabídne maximum svých možností podle daných kapacit a žadatelé nemusí čekat ve frontě na ulici. Problematickými zeměmi jsou Vietnam, Ukrajina a Mongolsko. Problémy dle něj nejsou způsobeny zprostředkovateli, jsou způsobeny pouze převisem poptávky nad kapacitou zastupitelských úřadů (ZÚ). Uvedl, že otázka korupce spojené s VISAPOINTEM nebo dokonce pracovníky je bezpředmětná, kdy systém generuje sloty automaticky a není možné, aby nějaký zaměstnanec ZÚ řekl, kdy budou vygenerovány nové, jak uvedl A. Kelin u případu studentky, protože takovou informaci zaměstnanec nemá. Situace MZV netěší, ovšem nemůže nic dělat s tím, co se děje na ulici před ZÚ, kde zprostředkovatelé nabízejí, „že jim frontu vystojí“, zprostředkovatelé podle něj zřejmě sedí za počítačem a snaží se termín ulovit, ovšem stejně tak se to může podařit komukoliv. Toto dle něj však nelze spojovat s MZV.

Dále vznesl dotaz P. Čížinský, a to jak MZV ví, kde je jaký převis poptávky nad nabídkou a na jiných místech převis není. D. Nový uvedl, že na jiných ZÚ nemají žadatelé problém se zapsat. Na to P. Čížinský reagoval otázkou, zda k tomu evidují nějaká čísla. D. Nový uvedl, že systém neumí vygenerovat, kolika lidem se nepodařilo o termín požádat. P. Čížinský v reakci na tuto informaci uvedl, že tím pádem není možné zjistit, zda je či není převis poptávky na jiných ZÚ. D. Nový odpověděl, že to je jeho domněnka a že pokud se někde žadatelům nedaří zapsat, tak MZV to dříve nebo později zjistí.

U. H. Pham (Rada vlády pro národnostní menšiny) uvedl, že pro Vietnam je VISAPOINT otevřen pouze pro dlouhodobá víza, systém není otevřen např. pro podnikatelské nebo turistické účely a kde je systém otevřen, tak spíše nefunguje. U.H. Pham sám zkoušel systém VISAPOINT, ale nikdy na termín nenarazil. Dále navrhl, aby bylo možné se přihlásit k termínu např. na příští rok. Ve Vietnamu panuje přesvědčení, že bez zprostředkovatelských služeb se k termínu nikdo nedostane, lidé jsou také přesvědčeni, že zprostředkovatelé mají vazby na konzulární úřad. Na konzulátu jsou vyhrazeny 4 dny pro podání víza, ale pro turistická víza pouze 3 hodiny, pro dlouhodobé pobyty 3 dny, což je dle jeho názoru velký nepoměr. Výsledek je takový, že nikomu se nepodaří podat žádost a lidé jsou vystaveni nedůstojným podmínkám. Už večer se sjíždí lidé z celého Vietnamu ke konzulárnímu úřadu. Navíc jsou ve frontě upřednostňována tzv. fast track víza. Tato fronta se později rozejde a příští týden tam lidé čekají znovu. Stává se také, že např. pozvánkám zaslaným z ČR zvoucí osobou skončí platnost. Vietnamská menšina v ČR se stydí své příbuzné do této fronty posílat. Je přesvědčen o tom, že své příbuzné mají právo důstojně pozvat. Za termín se dle jeho informací platí 100 dolarů. Vietnamci tedy raději žádají o víza např. na francouzské ambasádě, peníze, které by šly ČR, tak končí někde jinde.

Řešením by mohlo být otevřít systém, tedy možnost zarezervování termínu, na delší časová období (např. rok), zajistit, aby občané Vietnamu věděli, že není nutné se obracet na služby „zprostředkovatelů“.

Yana Leontiyeva se podělila o zkušenost, jak její rodiče žádali o turistické vízum. Nebylo možné se přihlásit přes VISAPOINT, využili tedy spol. VFS Consulting, které zaplatili poplatek 500 Kč, ačkoliv vízum bylo zdarma.

Dále uvedla, že v ukrajinském tisku, se objevila zpráva, že společnost VFS Consulting, která provozuje vízová centra, není na Ukrajině registrována ve Švýcarsku (jako u jiných zemí, kde funguje), ale snad v Lotyšsku a že je snad registrována jako offshore na Karibských ostrovech. MZV se prý k tomuto vůbec nevyjádřilo. Servis VFS Consulting funguje velmi dobře, (na rozdíl od Konzulárního úřadu, se kterým byla velmi špatná komunikace) ale je otázka, jakým způsobem funguje na Ukrajině. Podle Y. Leontiyevy není problém v kapacitě úřadu, dříve sice byly před úřadem fronty, ale přístup k získání víza byl lepší.

D. Nový reagoval tak, že právě díky outsourcingu se daří přijímat mnohem více žádostí o pobytová oprávnění, outsourcing neznemožňuje podávání žádostí na konzulátu. Konzulát přijme určitý počet žádosti a outsourcing přijme ten zbytek, ale to je smysl outsourcingu, proč byl zaveden, aby byla uspokojen širší okruh žadatelů o víza.

Ke společnosti VFS uvedl, že toto tvrzení o majitelích a offshoru není pravdivé a zpráva byla dementována samotnou společností, společnost má celosvětově dobré jméno. Co se týče poplatku, který spol. přijímá, tak poplatky od blízkých rodinných příbuzných budou se společností VFS řešeny.

Upozornil, že podle novely zákona o pobytu cizinců, která je v legislativním procesu, budou vízová centra využívána i pro dlouhodobá víza. Ve vztahu k Vietnamu uvedl, že jsou snahy o nalezení řešení, aby bylo možné se přihlásit tak, aby dokumenty v době pohovoru již nepozbyly platnosti. Uvedl, že MZV samozřejmě situace netěší, vadí jim fronty před konzulátem a chování pokoutných zprostředkovatelů, ale zároveň upozornil, že situace je stále lepší než byla před zavedením VISAPointu v roce 2009, kdy stovky občanů Vietnamu nocovaly před konzulátem.

K návrhu pana Phama uvedl D. Nový, že VISAPoint nemůže nabízet termín později než za 30 dnů, protože tak je to v zákoně, ovšem přijetím návrhu novely zákona o pobytu cizinců by mělo dojít k zavedení možnosti tuto lhůtu asi neomezeně prodlužovat. Elektronická fronta se tak po schválení novely prodlouží. Čas ukáže, zda tato změna pomůže současné situaci, může zde např. opět vzniknout problém s již neplatnými dokumenty, když bude čekací doba delší než půl roku.

M. Faltová připomněla, že Výbor navrhl řešení již v roce 2013, ale podnět neprošel přes připomínkové řízení. Není to tedy tak, že by Výbor přistupoval k otázce čistě kriticky.

P. Pořízek uvedl, že se až stydí za to, že musí Výbor opět projednávat tuto otázku, když KVOP se tímto zabývá již 5 let a stále není tento problém vyřešen. P. Pořízek předložil dokumenty vyplývající z monitoringu KVOP o nefungování systému VISAPoint. Upozornil, že jsme absolutně rezignovali ve třech zemích, kde jsou stabilně se systémem VISAPoint problémy (tj. Ukrajina, Vietnam a Mongolsko) na jakékoliv řízení migračních toků, rezignovali jsme na rozlišování toho, za jakým účelem daný člověk do ČR přichází. Nejedná se pouze o národní víza, ale také o unijní pobyty. KVOP dostává dvakrát týdně stížnost od podnikatelů v České republice, jejichž zaměstnanci si nemohou podat žádost. Alespoň u zaměstnanecké karty a u dlouhodobých pobytů za účelem sloučení rodiny by šlo podávat žádost na území, ale není to zákonem o pobytu cizinců umožněno. Věří tomu, že určitá zlepšení přinese novela zákona o pobytu cizinců, která je v legislativním procesu, je však otázka, kdy bude schválena. Podle P. Pořízky se k nám nedostane ten, koho potřebujeme, ale ten, kdo je ochoten zaplatit zprostředkovatelům 1000 dolarů za termín. KVOP opětovně zvažuje podání stížnosti k Evropské Komisi. Bylo by dobré tyto případy prosoudit, ale bohužel se nikdo soudit nechce.

D. Nový k tomuto uvedl, že není v gesci MZV určovat, kdo se do České republiky dostane a kdo ne. ZÚ jsou dle D. Nového v roli „otloukánek“. D. Nový dále uvedl, že předmětem revize z jejich strany bude praxe vydávání krátkodobých víz rodinným příslušníkům EU, kteří by měli mít možnost požádat bez předchozí registrace a bez poplatku.

A. Kelin položil znovu otázku, proč se nyní vyřizuje méně žádostí než v roce 2007, jak je uvedeno v článku, který našel. Kapacita ZÚ se nesnížila, tak mu není jasné, proč se MZV odvolává na kapacitu. Dále uvedl, že na zasedání Rady vlády pro národnostní menšiny zaznělo ze strany MZV, že jim MF neposkytne žádné peníze na nezbytné navýšení stavu konzulárních zaměstnanců, ale např. ministr financí se v tisku vyjádřil tak, že řekl ministryni práce, ať v Kyjevě otevře personální agenturu, že v ČR chybí zdravotní sestry a další zaměstnanci a máme nefunkční systém VISAPOINT, a navíc na zasedání Rady uvedla zástupkyně Ministerstva financí, že MZV nežádalo o žádné navýšení rozpočtu za tímto účelem. Vláda přece zasedá spolu a tento problém by měly všechny resorty řešit společně.

D. Nový se vyjádřil k číslům, které má A. Kelin z novinového článku tak, že jsou nepřesná. Systém VISAPOINT byl spuštěn v roce 2009 a jedná se zřejmě o smíšení víz krátkodobých, dlouhodobých a pobytů. V minulosti se vyřizovalo asi 40 až 50 tisíc krátkodobých víz, u dlouhodobých víz a pobytů byla čísla v řádech tisíců, tak jako dnes. D. Nový přislíbil zaslat přesná statistická čísla.

MZV dodalo, že pokud bude schválena část B pilotního projektu: Zvláštní postupy pro zaměstnance z Ukrajiny, dojde k výraznému navýšení kapacit, a to pro všechna pobytová oprávnění. Není však zatím jisté, zda dojde ke schválení. Dodal, že část A pilotního projektu je úspěšně prováděna.

U. H. Pham navrhl provádět elektronickou registraci i s pomocí čísla, pod kterým je vedena pozvánka pro daného cizince na Cizinecké policii v ČR, aby se tak předcházelo vzniku virtuálních registrací.

K tomuto se vyjádřila M. Pokorná, která položila dotaz, jak máme hledat preference mezi jednotlivými účely pobytu. Každý resort má preferenci jinou. Dále uvedli, že je opravdu mimo možnosti a gesci MZV toto rozhodovat. Proti přílivu zaměstnanců ze zahraničí stojí další významná strana – odbory. Dále uvedla, že dnes oproti minulosti není možné vyřídit tolik žádostí také z toho důvodu, že pohovory na konzulátech se žadateli jsou mnohem delší, dříve se jednalo o desetiminutový rozhovor, o kterém nebyl sepsán žádný záznam, dnes trvá dvě až tři hodiny. Musí být oficiálně ustaven tlumočnick, z pohovoru se sepisuje záznam, který se tlumočí, cizinec s ním vyjadřuje souhlas. Tyto legislativní změny vyplývají zejména z evropských předpisů, posiluje se ochrana práv cizinců.

Slova se ujal B. Rajčinec (Rada vlády pro národnostní menšiny), podle něj se osoba registruje externě, jde na konzulát, tam je její jméno na soupisce a jde na pohovor, je tak naprosto nemožné určit, zda tam korupce je či není, představitelé MZV uvedli, že se jedná o byznys, ČR přichází o prostředky, ale nedá se to určit. K projektu Ukrajina uvedl, že díky němu by kapacitně mělo posílit MV i ZÚ. Je rád za tuto diskusi, která je dle něj lepší než minule, je dobré, že je věc řešena i se zaměstnavateli. Položil dotaz Ministerstvu zahraničních věcí, zda má nějakou vizi, co by se stalo, kdyby se zrušila víza s Ukrajinou. Mohlo by teoreticky dojít k tomu, že by lidé žádali o pracovní víza v ČR?

Na to reagoval D. Nový tak, že vize existuje, pokud bude zrušen vízový styk s Ukrajinou, bude se jednat pouze o víza za nevýdělečnými účely do 90 dnů během 180 dnů. Vízová povinnost pro výdělečné účely zůstane. Rozšíří se tím pochopitelně možnosti podání žádostí u dlouhodobých víz a dlouhodobých pobytů. Otázku, zda bude umožněno podání žádosti na území, nechá D. Nový na MV.

Podávání žádosti na území ČR dle MV není na pořadu dne, a to z důvodu kapacity a úpravy režimu pobytu cizinců, kteří by zde setrvali. Princip je takový, že cizinec přicestuje, až když je mu pobyt povolen.

K. Štěpánková uvedla, že MPSV je v této oblasti aktivní a je přítomno všech jednání. P. Čížinský sdělil, že problém není v kapacitě, ale v tom, že s cizinci je možno jednat tak, jak je s nimi jednáno a navíc je to záměrem.

A. Kelin se vyjádřil k tomu, že se mluví o tom, že v tomto případě nelze detekovat korupce. Mluvil s Natalii Sedleckou, která je autorkou investigativního televizního programu ukrajinské televize Schémata korupce, natočila film o korupci na Ukrajině. Nabídla, že by provedla investigaci i v této věci za předpokladu, že výsledek půjde do éteru.

Předsedkyně na toto reagovala tak, že za občanskou společnost by řekla, že to pomůže.

Předsedkyně předala slovo K. Kučerové z MPO a zástupcům MZV k části B pilotního projektu: Zvláštní postupy pro zaměstnance z Ukrajiny (týkající se středně a nízko kvalifikovaných zaměstnanců). Uvedla, že se mluví o tom, že část B možná neprojde kvůli tripartitě a odborům a požádala tedy MPO, popř. MZV o informace. MPO uvedlo, že spolu se Svazem průmyslu a dopravy, Hospodářskou komorou a Asociací malých a středních podniků a MPSV vytipovali potřebné středně a nízko kvalifikované profese. Dále přenechala slovo MZV, protože v současné situaci MPO z projektu v podstatě vypadlo, protože projekt tak jak měl být určen pro určité středně a nízko kvalifikované profese, nebude a plošně se pouze rozšíří místa na ZÚ a MV.

J. Karešová (MZV) uvedla, že předložili znění pilotního projektu, kde byly přesně vyčleněny profese, které jsou žádané ze strany zaměstnavatelů a které také není možné obsadit z rezerv ČR. Nicméně v připomínkovém řízení se ukázalo, že názory resortů a podnikatelských svazů jsou neslučitelné s názorem odborů a také MF. Hledají se teď jiné způsoby ke zprůchodnění systému jako celku, aby všichni měli přístup k podání žádosti. MZV bude chtít navýšení kapacit, ale musí souhlasit MF. MZV chce udělat vše pro navýšení kapacit na ZÚ na Ukrajině.

Y. Leontieva požádala o statistiky účastníků části A projektu. Předsedkyně na to reagovala, že Výbor požádá i o další zmíněné statistiky.

M. Čaněk uvedl, že se postupně posouváme k nějakému více systémovému řešení. A chtěl vědět, zda dojde k navýšení kapacit např. i ve Vietnamu. MZV sdělilo, že zatím se projekt týká pouze Ukrajiny.

Závěr: 1) Sekretariát vyžádá od MZV přesné statistiky k VISAPOINTu a dále o statistiky k Pilotnímu projektu, 2) k problematice VISAPOINTu vznikne pracovní skupina:

- bude složena ze zástupců Výboru a Rady vlády pro národnostní menšiny, zástupců MZV, MV, příp. dalších zástupců občanské společnosti
- definuje, jaké informace nám chybí pro řešení problému
- formuluje návrhy řešení
- bude se zabývat otázkami outsourcingu – bezpečnostní otázky, zpracování údajů

3. Analýza sankční směrnice

Z časových důvodů bylo rozhodnuto o přeskočení tohoto bodu. Předsedkyně uvedla, že analýza bude dopracována a aktualizována a následně bude rozeslána členům Výboru písemně k vyjádření.

4. Starobní důchody azylantů

Bod programu se týkal podnětu Výboru pro práva cizinců, který následně schválila Rada vlády pro lidská práva na podzim 2014, který ale však ještě nebyl předložen vládě.

R. Lang (MPSV) představil stanovisko MPSV k této problematice, MPSV už v listopadu 2014 toto stanovisko zpracovalo a zaslalo ho ministrovi pro lidská práva. Stanovisko MPSV se od té doby nezměnilo. Ve stanovisku je uvedeno, že MPVS s tímto podnětem zásadně nesouhlasí, považuje jej za nesystémové a nekoncepční, pomíjí veškeré principy, na kterých je důchodový systém založen. Jedná se především o princip zásluhovosti. Veřejností by bylo velmi negativně vnímáno, kdyby některá skupina osob měla nárok na důchod za snížených podmínek. Zcela nepřijatelná je pak výše navrhovaného důchodu. Dalším argumentem je, že důchod se přiznává jednou provždy a pokud by se člověk odstěhoval z ČR, tak stejně by mu důchod musel být dál vyplácen. R. Lang doporučil, aby si všichni přečetli stanovisko MPSV z roku 2014. Závěrem řekl, že MPSV nechce blokovat snahy o to, aby byl nalezen nějaký způsob pro zabezpečení azylantů. Navrhuje nalezení specifického systému zajištění, toto by MPSV podpořilo a poskytlo veškerou součinnost.

Reagoval V. Günter, který řekl, že účelem podnětu, který byl i trochu provokativní, bylo, aby MPSV připravilo alternativní návrh. Je překvapen, že MPSV říká, že nebude blokovat, spíš by očekával, že MPSV po roce a půl od té doby přijde s něčím novým. Jestli si dobře vzpomíná, tak domluva zněla, že do konce minulého roku MPSV předloží návrh nové alternativy.

R. Lang reagoval, že tato poznámka je pro MPSV překvapivá, jediný úkol, o kterém věděli, bylo vypracování stanoviska k podnětu. Neví o žádném jiném úkolu, který by byl MPSV Výborem zadán.

P. Čížinský reagoval na argument ohledně nesystémovosti, není to podle něj nejsystémovější řešení, ale v rámci systémů, které se nabízí, je to podle něj nejsystémovější. Systém důchodového pojištění stojí na principu zásluhovosti, ale i ten je v některých případech prolomen. Nechápe, proč MPSV by nemohl být systém prolomen i v tomto případě. Co se týče toho, že by pobíratel důchodu vycestoval z ČR, to by se dle něj dalo ještě nějak řešit. Souhlasí s tím, že veřejnost by v současné době toto vnímala negativně, ale to by podle něj nemělo být argumentem.

Tajemnice následně vysvětlila zdržení podnětu. Uvedla, že nepředložení podnětu vládě bylo chybou sekretariátu Rady vlády pro lidská práva (pozn.: chyba byla způsobena zejména personálními změnami v rámci sekretariátu) a nyní je třeba rozhodnout, zda se má tento podnět v aktualizované podobě předložit vládě, anebo se např. vytvoří nový podnět či se bude rovnou spolupracovat s MPSV na novém alternativním řešení.

E. Dohnalová požádala MPSV o vytvoření alternativního návrhu a komparaci, co by to znamenalo pro rozpočet, kdyby se skupina azylantů zařadila do důchodového systému a pokud by šlo o nějakou specifickou dávku, tak jaký by v tom byl rozdíl.

G. Pikorová uvedla, že MPSV alternativu navrhovalo, ale ta byla dříve zamítnuta. Alternativní návrh byl návrh usnesení vlády, na jehož základě by měli ministrové práce a sociálních věcí, vnitra a zahraničních věcí a další subjekty vypracovat a předložit návrh koncepce sociálního zajištění azylantů. Toto však bylo odmítnuto Výborem anebo to možná Výbor pouze neuvítal. Tomuto se MPSV nebrání.

P. Čížinský se zeptal, jaký by byl rozdíl v tom, co Výbor v podnětu navrhuje a mezi tím, co uvedla G. Pikorová. Podle něj je lepší zůstat u podnětu, který navrhuje konkrétní řešení, kdežto návrh MPSV by pouze oddálil vyřešení problému.

P. Pořízek navrhl předložení podnětu vládě a MPSV by mohlo doplnit variantní řešení, VOP je plně připravena se tohoto účastnit, není problém se zabývat touto problematikou neformálně, pokud MPSV bude následně toto prosazovat jako legislativní změnu. Jde mu hlavně o to, aby se něco vymyslelo.

M. Čaněk zmínil jeden případ z podnětu a zeptal se, jak to vypadá s vyjednáváním různých bilaterálních smluv. MPSV uvedlo, že smlouva s Běloruskem je téměř hotová, ale proces ratifikace bude trvat ještě dlouhou dobu (jedná se o prezidentskou mezinárodní smlouvu) a na běloruské straně bude trvat ještě déle. Ovšem příchozí důchody budou na české poměry velmi nízké. Dále probíhají debaty s Gruzíí, Arménií, Ázerbájdžánem.

MPSV preferuje, aby byl k tomuto uložen úkol vládou, čímž dostanou jasný pokyn se věcí zabývat, byli připraveni činit jakékoliv úkoly, jakmile by byl podnět na vládě, ovšem to se nestalo.

Předsedkyně poznamenala, že problematika bilaterálních smluv je pro azylanty irelevantní, protože nemohou kontaktovat zemi původu.

Předsedkyně navrhla, aby byl podnět předložen vládě a bylo zahájeno připomínkové řízení. Dále uvedla, že situace azylantů je dlouhodobě velmi špatná, MPSV si je toho vědomo a proto ji překvapuje, že se tím MPSV dále nezabývá.

Na závěr se Výbor shodl na tom, že apeluje na sekretariát Rady vlády pro lidská práva, aby řádně pokračoval v procesu předložení podnětu RVLP ke starobním důchodům azylantů vládě ČR.

Stanovisko MPSV z roku 2014 bude zasláno všem členům Výboru spolu se zápisem.

Závěr: Sekretariát RVLP předloží podnět vládě a od tohoto se bude odvíjet další postup ve věci.

5. Novelu zákona o pobytu cizinců

V. Jirouš představil návrhy novel zákona o pobytu cizinců a dosavadní legislativní proces. K novele, která se týkala zdravotního pojištění cizinců, uvedl, že impulsem k této novele bylo usnesení vlády č. 992 z prosince 2014, které bylo vytvořeno na základě analýzy zdravotního pojištění cizinců při jejich pobytu na území ČR. Návrh zavádí tři systémy hrazení zdravotního pojištění, jedná se o systém VZP, hrazení ze státního rozpočtu Ministerstvem zahraničí a komerční pojištění. Dle usnesení měl být nositelem této změny zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Na návrhu pracovalo zejména MF. Předpokládá se vytvoření Kanceláře, která bude sdružovat pojišťovny poskytující komerční pojištění.

V připomínkovém řízení bylo uplatněno více než 100 zásadních připomínek, více jich zůstalo předmětem rozporu. Dne 5. února 2016 byl návrh předložen vládě. LRV navrhla tuto novelu neschválit s tím, že je vhodné, aby tato úprava byla ve zvláštním zákoně. Je otázkou, jak s návrhem naloží vláda. V případě, že návrh neschválí, bude věc především v rukou Ministerstva financí.

U druhé novely, tzv. transpoziční (směrnice o sezónních pracovnících a směrnice o cizincích převedených v rámci nadnárodních společností), která kromě transpozice zavádí např. odchylky od správního řádu a měla zavést novou úpravou pobytových oprávnění za účelem podnikání, zůstalo deset rozporů, následující týden by měla být předložena vládě, resp. LRV.

P. Čížinský požádal o specifikování oněch rozporů.

V. Jirouš uvedl, že se jedná hlavně o rozpory se zde přítomnými zástupci Kanceláře veřejného ochránce práv a ministra pro lidská práva. Jednak jde o pojetí novely jako celku, novela by dle rozporu měla pouze transponovat směrnice, další novelizace není třeba. Další rozpor se týká započítávání fikcí do doby nutné k udělení trvalého pobytu. V. Jirouš se domnívá, že zde jde spíše o rozpor ve výkladu práva, MV vychází z judikatury a odborné literatury. MV odmítá započítávat dobu, kdy je cizinec v ČR na tzv. fikci a následně je o této fikci rozhodnuto negativně.

Další rozpor se týká návrhu zavedení videokonferencí v soudním a správním řízení, impuls přišel od Ministerstva spravedlnosti a tento institut by měl zajistit lepší dostupnost tlumočnicka. KVOP namítá, že kvalita tlumočení by takto byla snížena a cizinec by byl poškozen. Další rozpor s ministrem pro lidská práva se týká nevybírání poplatků za ubytování a stravu od zajištěných cizinců a vyloučení zajištění dětí do 18 let. Další rozpor je od Ministerstva spravedlnosti, které navrhuje zajištěným cizincům umožnit, aby mohli mít u sebe mobilní telefony, to MV odmítá kvůli bezpečnosti zaměstnanců ZZC. Poslední rozpor se týká zavedení institutu dozoru státního zastupitelství na ZZC, tento návrh pocházející od KVOP a KML byl částečně akceptován, MV nesouhlasí s tím, že by státní zástupce měl mít možnost nařídít propuštění cizince ze zajištění.

6. Relokace a přesídlení, integrace (KIC a SIP)

K přesídlení uvedl A. Kittl, že ČR vstoupila v roce 2015 do dobrovolného přesídlovacího schématu a to s dobrovolným závazkem přesídlit 400 osob v následujících dvou letech. Doposud bylo přesídleno 50 osob, z toho 20 v rámci standardního přesídlovacího programu (syrské rodiny s nemocnými dětmi z Jordánska) a 32 osob přesídlených z Libanonu (projekt nadačního fondu Generace 21). Z 20 osob jedna rodina odcestovala do Německa, u dalších 3 rodiny probíhá zdařile integrace. Česká republika bude dále zaměřovat přesídlovací snahy na osoby, které jsou v Turecku. ČR také souhlasila s tím, že v okamžiku vyčerpání kvóty 400 osob, je ochotna využít pro přesídlování z Turecka část relokační kvóty, která původně byla určena na relokace z Maďarska, ale Maďarsko toto odmítlo, mělo by se jednat asi o 1300 osob. Česká republika by tedy v následujícím roce a půl měla přesídlit asi 1700 osob.

Dále je ČR zavázána relokovat uprchlíky z Itálie a Řecka, kde je zdrženlivější a podmiňuje spuštění relokací funkcí hotspotů, které v Itálii fungují všechny, v Řecku nefunguje jeden, avšak hotspoty v Řecku se staly v souvislosti s dohodou EU-Turecko v podstatě detenčními/deportačními zařízeními. Dne 5. února 2016 přišel návrh na relokaci 20 osob z Řecka a 10 z Itálie, přičemž bezpečnostní služby předběžně nedoporučily přijmout všech 10 osob z Itálie z důvodu nedostatečné možnosti prověření těchto osob. Itálie odmítá, aby zástupci MV viděli dané osoby a provedli s nimi rozhovory, dosud se s Itálií o tomto jedná, pokud to nebude umožněno, všech 10 osob ČR odmítne přijmout. Ve vztahu k 20 osobám z Řecka vybrala ČR sedm osob, z toho pouze čtyři chtějí do ČR a ostatní odstoupili z relokačního programu. Čtyři osoby by tedy měly přijet dne 25. dubna 2016.

P. Čížinský vznesl dotaz k projektu Generace 21, co z právního hlediska znamená, že projekt byl zastaven? A. Kittl uvedl, že to znamená, že další osoby z tohoto programu se již do ČR nepřesídlí. P. Čížinský se zeptal, co bude s lidmi, kteří už počítali s tím, že přijedou. A. Kittl uvedl, že rozhodnutí vlády je takové, že oněch 9 lidí, kteří měli přijet, už nepřijedou.

P. Čížinský se dotázal na výjezdní příkazy, údajně se vydávají výjezdní příkazy na 7 dnů nebo 3 dny. A. Kittl odpověděl, že výjezdní příkaz se dle zákona udělí na dobu max. 30 dnů, ale spodní hranice není stanovena. P. Čížinský reagoval, že dle zákona se výjezdní příkaz udělí až na 60 a min. 7 dnů a zeptal se, zda takto při udělování výjezdních příkazů postupuje MV i v případě skončení jiných azylových procedur. A. Kittl ho v tomto odkázal na své kolegy z MV.

V. Honusková vznesla dotaz, jestli se uvažuje o komplexnějším pojetí přesídlování, zatím dle ní běží pouze na ad hoc bázi, popř. zda se případně uvažuje o poskytování pomoci občanům

některých států, např. dočasné humanitární vízum. A. Kittl odpověděl, že nyní se budou soustředit hlavně na přesídlování osob z Turecka, tyto osoby zřejmě obdrží doplňkovou ochranu.

Dále ke Státnímu integračnímu programu promluvil P. Novák, který uvedl, že nyní pro rok 2016 je generálním poskytovatelem integračních služeb Charita, ale že již probíhá standardní soutěž pro rok 2017 – 2019 na generálního poskytovatele integračních služeb.

V roce 2016 požádalo o udělení mezinárodní ochrany zatím 500 osob a byla zatím udělena 200 osobám (jedná se především o osoby z Iráku, včetně Iráčanů, kteří přišli v rámci projektu Generace 21, pak s odstupem se jedná o uprchlíky ze Sýrie a Ukrajiny). MV žádá spolupráci neziskových organizací a obcí s Charitou. Oslovují starosty a tajemníky, ale zatím není velká odezva.

Za Charitu jako generálního poskytovatele integračních služeb pro rok 2016 promluvila P. Müllerová, která uvedla, že má 14 subdodavatelů, a to oblastní/diecézní charity a další NNO. V každé diecézi má generální poskytovatel integračních služeb koordinátora, generální poskytovatel je tedy v každém kraji. Zmínila problémy s kurzy českého jazyka. Seznam oprávněných osob k SIP má k dispozici Charita, Ministerstvo vnitra ho pravidelně aktualizuje.

Předsedkyně vznesla dotaz ohledně seznamu oprávněných osob, z praxe SIMI se ukazuje, že jejich klienti se na seznamu objevují až s poměrně velkým zpožděním, anebo tam nejsou vůbec. P. Müllerová odkázala na MV, které vytváří tento seznam, který jim je pravidelně zasílán a aktualizován.

P. Novák uvedl – u zpožděných klientů psát na mail pavel.jiricny@mvr.cz, vyjádřil se také ke kurzům českého jazyka. Ministerstvo školství vybralo nového poskytovatele, kterým bude agentura Parole. K projektu Generace 21 uvedl P. Novák, že od začátku se MV nelíbilo, že se jedná o projekt na základě náboženské příslušnosti. Osoby v podstatě vůbec nemusely čekat na mezinárodní ochranu, rozhodnuto bylo do jednoho týdne. Zmínil výtku vůči výrokům ředitele OPU Martina Rozumka, že MV se snaží zneatraktivnit ČR pro uprchlíky. Skupiny v Praze a na severní Moravě jsou v pořádku, tyto osoby svůj další život spojují s Českou republikou.

P. Novák hovořil o úspěšné integraci přesídlených rodin v ČR. Dále A. Kittl hovořil o přesídlovacích misích v Ammánu, kde proběhl seminář o ČR a všichni účastníci semináře se vyjádřili tak, že do ČR nechtějí. Nemohou být do ČR nuceni a musí jim být vysvětleno, že další migrace v rámci EU nebude možná. A. Kittl uvedl, že je naprosto zásadní, aby probíhala zevrubná a pravdivá kulturní orientace, MV radilo Generaci 21, aby tuto orientaci provedli.

P. Čížinský se zastal M. Rozumka a uvedl, že dle jeho názoru je snaha MV zneatraktivnit ČR uprchlíkům zřejmá, represivní migrační politiku si jinak nedokáže vysvětlit. Vyjádřil také kritiku k projektu Generace 21 a politování nad tím, že přesídlování osob bylo zastaveno.

Předsedkyně otevřela téma KIC a zajímala se o dotace, jelikož v den konání zasedání nebylo o přidělení dotací dosud rozhodnuto.

Ke KIC promluvila H. Dluhošová, která uvedla, že koncepce byla aktualizována po pěti letech také na základě námětů členů Výboru. V koncepci se rozšířila cílová skupina o občany EU a držitele MO nad rámec státního integračního programu.

Koncepce se nejvíce zaměřila na zvyšování počtu obcí podílejících se na integraci, momentálně je zahrnuto sedm nových obcí (dřívější emergentní projekty).

Dalším důležitým bodem je vzdělávání žáků cizinců, koncepce ukládá podpořit vzdělání Ministerstvem školství a transparentnost nakládání s finančními prostředky. Materiál zatím nebyl vládě předložen, ale na školách už fungují pedagogičtí pracovníci.

Jako velmi důležité se MV jeví adaptačně integrační kurzy, cizinci se seznamují se systémem ČR, hodnotami atd. Kurzy budou nově poskytovány azylantům. Zvažuje se povinnost integrace, nyní je integrace dobrovolná, ovšem je známo, že je nezbytná, proto možná tyto kurzy budou povinné. Také se uvažuje nad tím, že se zvýší úroveň povinné znalosti češtiny. Následně H. Dluhošová zmínila integrační plán Německa, podle něhož je integrace povinná.

Dalším bodem je nová komunikační strategie, která má sloužit také veřejnosti, aby veřejnost byla informována o tom, co se děje také např. v souvislosti s uprchlickou krizí.

Následně se p. Dluhošová vyjádřila k dotacím. Podle zásad mají být dotace proplaceny do 31. 3., což se nepodařilo, je nutné doufat, že budou projekty NNO proplaceny co nejdříve, nyní se čeká na podpis ministra.

Předsedkyně se chtěla vyjádřit k AMIFu, byly vyhlášeny dvě výzvy, obě budou vyhlášeny znova protože projekty vybrány nebyly. Zatím se realizuje pouze projekt Integračních center, předsedkyně má výhrady k nové výzvě, zejména co se týče toho, že pracovníci partnerů Integračních center musí poskytovat poradenství pouze v kancelářích Integračních center, čímž selhává vize, za jaké byla IC zřizována, tedy že měla být koordinátorem jednotlivých integračních aktivit na úrovni krajů. Pracovníci musí poskytovat poradenství v kancelářích IC bez zázemí svých domovských NNO. Zázemím se myslí např. odborná literatura, zkušenosti kolegů aj. Situace se jeví tak, že je zde snaha neziskový sektor omezit a může dojít až k jeho zničení.

A. Zpěvák vyjádřil souhlas s předsedkyní a vyjádřil se ke zpoždění AMIFu, to je v některých věcech likvidační, uvažuje se o urychlení dotačního řízení do příštího roku? Zpoždění dotací totiž znamená, že organizace přicházejí o své zaměstnance, kteří odmítají čekat na výsledek dotačního řízení tak dlouho.

H. Franková – poukázala na to, že v průběhu řízení o mezinárodní ochraně neprobíhá integrace, v Německu podle nového integračního zákona, na který bylo odkazováno, probíhá integrace již v průběhu řízení, a to zejména u zemí, kde je dán vysoký předpoklad udělení nějaké formy mezinárodní ochrany. V ČR nyní neprobíhá ani základní poradenství o stavu řízení o mezinárodní ochraně kvůli zpoždění AMIFu.

K opožděným dotacím H. Dluhošová uvedla, že cítí, že se dotační řízení protáhlo, ale že takto je to asi ve všech resortech. A. Zpěvák reagoval a řekl, že většina resortů je rychlejší, např. sociální služby už jsou hotové. H. Dluhošová uvedla, že projekty se mohou hodnotit až po vyúčtování a vyhodnocení finanční situace organizace, které je do 15. února, tudíž se to nestihlo. Pokud nebude zavedeno průběžné financování, bude to takto každý rok.

Předsedkyně poznamenala, že by se tudíž mělo uvažovat o změně systému.

H. Dluhošová uvedla, že na toto téma jsou na MV vedeny permanentní debaty, kontinuita práce neziskových organizací je velmi žádoucí. Další projekty se plánují na dva roky a více. Ovšem je tam jeden zádrhel, mluvilo se o tom už i na Úřadu vlády s Radou pro neziskové organizace a to je to, že ten projekt se musí podat každý rok znova a provést vyúčtování. Pro H. Dluhošovou je to nepochopitelný zádrhel.

Klára Kalibová vznesla připomínku, že Ministerstvo spravedlnosti nyní přistoupilo na 3 leté financování projektů pro podporu obětí trestných činů, takže dle ní je systém určitě možné

přenastavit, MF s tím nakonec souhlasilo. H. Dluhošová na to reagovala, že přesně tak to u jednoho projektu zkouší.

Předsedkyně na závěr uvedla, že by bylo dobré se k tomuto tématu vrátit pro udržitelnost fungování neziskových organizací, např. doporučením ministru pro lidská práva.

7. Projevy nenávisti vůči cizincům a organizacím/institucím/dobrovolníkům pracujícím s cizinci

Předsedkyně přivítala hosty k poslednímu bodu, a to K. Kalibovou z organizace In Iustitia a J. Potměšila z Odboru bezpečnostní politiky MV.

K. Kalibová uvedla, že se zabývají trestnými činy z nenávisti, které stát nazývá jako extremistické trestné činy, což ale neodpovídá. Uvedla data z monitoringu z roku 2015, došlo k velkému zvýšení výskytu těchto trestných činů, avšak oficiální čísla jsou nízká a to z důvodu obrovské latence u tohoto typu trestné činnosti. Latence je podmíněna dvěma faktory, asi 90% obětí tuto skutečnost neohlásí a druhým důvodem je to, že tyto trestné činy nebývají objasňovány vůbec jako trestné činy nebo jako trestné činy s předsudečnou pohnutkou.

Předsudečné útoky za rok 2014: 7 proti osobám jiné národnosti, 12 proti muslimům, 3 z důvodu politického přesvědčení (včetně útoků na NNO pracující s cizinci). Celkem organizace zaznamenala 22 útoků.

Předsudečné útoky za rok 2015 (tak jak vyplývají ze statistik In Iustitia): 22 proti osobám jiné národnosti, 22 proti muslimům, 24 z důvodu politického přesvědčení (včetně útoků na NNO pracující s cizinci). Celkem organizace zaznamenala 103 útoků.

Uvedla, že útoky jsou směřovány i na cizince, kteří nezapadají do obrázku uprchlíka a jsou to cizinci, kteří se odlišují např. pouze jazykem a stanou se terčem útoku, až když promluví cizím jazykem a jejich jinakost je zjevná. Cizinci se setkávají také se zastrašováním.

K přístupu k spravedlnosti uvedla, že cizinci mají nedostatek informací, neznají jazyk, mají představu, že se za podání trestního oznámení a trestní řízení platí, že se platí tlumočnick atd. U cizinců je faktorem také strach z toho, že když budou „dělat problémy“, budou mít potíže se získáním či prodloužením pobytového oprávnění, státního občanství apod. Dalším problémem je rychlá snaha návratu do pracovního procesu, cizinci tak pracují např. i s vážným zraněním. Cizince v podání trestního oznámení také odrazuje délka trvání trestního řízení.

K. Kalibová uvedla případ z dnešního rána, kdy jedna cizinka šla nahlásit na policii, že byla okradena, ale tam jí nerozuměli a poslali ji pryč. Tato paní mluvila rusky, nejde tedy o jazyk, na který by pražská policie neměla být připravena.

K. Kalibová se vrátila k problematice útoků na NNO a zájmu státu objasňovat tyto útoky, většina vyšetřování útoků skončila do ztracena. Negativem je také to, že pachatelé nejsou trestáni a domnívají se, že se mohou této činnosti dál dopouštět. K. Kalibová kritizovala stát za to, že se nepostaví za instituce, které státu svou činností pomáhají, když je na ně útočeno.

Předsedkyně vyzvala J. Potměšila z OBP MV, zda má k vyjádření K. Kalibové nějaké připomínky. J. Potměšil uvedl, že K. Kalibová má obecně pravdu v přístupu k násilí a vyhodnocování, zda se jedná o trestné činy z nenávisti. MV i Policie ČR sledují činnost pravicových extremistů a nové subjekty (říkají jim „islamofobní“ nebo „populistické“ – např. IVČRN, BPI). Činnost Policie je v těchto věcech reaktivní, tzn., že koná, až když se setká s nějakým protiprávním činem nebo je mu nahlášen. Aby mohly být trestné činy vyšetřovány je nezbytná vzdělanost policie a součinnost obětí s policií, oběti se nemohou bát s policií jednat. Uvedl, že MV policii neřídí, ale pouze směřuje.

Uvedl, že policisté podstupují různá školení, včetně školení v oblasti trestných činů z nenávisti, policisté byli školeni právě organizací In Iustitia.

Latence je podle J. Potměšila vysoká i v ostatních případech trestných činů, u cizinců je umocněna obavou z úřadů. Pokud jde o nárůst útoků, tak to podle něj souvisí nejen s tím, zda jsou pachatelé dopadeni, ale také s nárůstem nenávisti ve společnosti. Nárůst nenávisti podle něj souvisí i s dnešní politickou scénou, politické autority by měly dávat najevo, co je a co není přípustné.

M. Čaněk uvedl, že opravdu dochází k nárůstu útoků a mezi cizinci panuje větší strach. Chtěl vědět, jestli monitoring, který dělá MV a In Iustitia, je dostatečný, navrhl zapojit do monitoringu další instituce, např. KVOP.

K. Kalibová uvedla, že čím více institucí se bude monitoringu účastnit, tím lépe. Nyní považuje za důležité vytvořit analýzu toho, kde jsou zdroje latence. Dále by byly žádoucí kurzy a kampaň k cizincům pro policisty – téma je velice zajímavé, jsou otevřeni dalšímu vzdělávání (na rozdíl od např. romské tematiky, kde již jsou vytvořeny stereotypní názory). Žádoucí je analýza, kolik TČ nebylo vyšetřeno jako TČ z nenávisti, ale např. pouze jako TČ výtržnictví. Je třeba zjistit, kde stát selhává ve vyhodnocování nenávistných pohnutek. Je zde také tlak na to devalvovat některé TČ jako nepotřebné, např. hanobení a podněcování, tady jde vidět neochota státních zastupitelů a soudců se těmito činy vůbec zabývat. Dále poukázala na to, že policii chybí poučení v cizích jazycích, obětem je sice přetlumočeno, ale je důležité, aby měli dokument v ruce a mohli si ho v klidu přečíst.

V. Honusková uvedla, že se jedná o důležité téma a že by možná bylo dobré, kdyby Výbor přijal nějaké usnesení v této věci. Předsedkyně vyjádřila souhlas s tím, že se jedná o velký problém, ale také uvedla, že si není jistá, zda má smysl vytvořit nějaké proklamační usnesení. Spíše by bylo dobré zamyslet se nad tím, co dělat, aby věci lépe fungovaly, např. sběr kazuistiky apod. Pokud by vzniklo usnesení, mohlo by se o něm hlasovat per rollam. Tajemnice uvedla, že je třeba se zamyslet nad tím, komu by bylo takové usnesení adresováno.

M. Čaněk uvedl, že by se Výbor mohl obrátit na konkrétní ministry, kterých se to týká, tedy Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti. Bylo by dobré např. zorganizovat schůzku a napsat dopis. V. Honusková souhlasila s dopisy, je pro adresný a neveřejný způsob. H. Franková souhlasí s touto cestou a chtěla by určitě adresovat dopis resortům, zejm. Ministerstvu spravedlnosti, jelikož ví o případu, který byl policií odložen z důvodu nedostatečné personální kapacity, policie by údajně neodůvodnila investované zdroje.

K. Kalibová zopakovala, že by bylo dobré policisty v této oblasti dál školit. Policisté jsou zvědaví a ochotní se vzdělávat, nechtějí se podílet na panice.

J. Potměšil uvedl, že kdyby se mělo nahlašovat vše, s čím se cizinci setkají, bylo by toho neuvěřitelně moc, některá jednání se dají kvalifikovat jako přestupky nebo TČ. Bylo by dobré šířit to, že i některé nehezké výroky jsou přestupky a tedy protiprávní.

M. Čaněk uvedl, že by bylo dobré zahájit také práci s veřejností, dotace tímto směrem byly zatím nevelké.

H. Dluhošová se vrátila k dotacím a připomněla, že již byla vypsána výzva k poskytování právního poradenství v zařízeních pro cizince, ale nenašel se jediný projekt, který by bylo možné podpořit. Nevládní organizace by tedy měly přemýšlet nad svými rezervami, např. zkvalitnit svoji práci.

H. Franková reagovala a uvedla, že OPU bylo překvapeno, že jejich projekt byl vnímán jako nedostatečný, a to kvůli formálním nedostatkům, navrhla, zda by v takovýchto případech bylo možné komunikovat odstranění nedostatku v průběhu řízení.

Tajemnice uvedla, že jelikož dotace jsou citlivé téma, bylo by dobré zaměřit příští zasedání na integraci a dotace.

Závěr: Sekretariát za součinnosti členů Výboru připraví dopisy pro Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti (projevy nenávisti – komunikace tématu a školení, potírání trestné činnosti; dotace a podpora neziskových organizací).

Zpracovaly: Mgr. Kateřina Studecká, Mgr. Adéla Tukhi